

Vijeće
Europske unije

Bruxelles, 18. svibnja 2018.
(OR. en)

9054/18

**Međuinstitucijski predmet:
2017/0312 (NLE)**

**RECH 187
COMPET 320
ATO 29**

NAPOMENA

Od:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)
Za:	Vijeće
Br. preth. dok.:	8695/18 RECH 170 COMPET 283 ATO 25 + REV 1 + ADD 1 + ADD 2
Predmet:	Prijedlog UREDBE VIJEĆA o programu za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju (2019. – 2020.) koji nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020. – <i>opći pristup</i>

1. Komisija je 1. prosinca 2017. Vijeću podnijela svoj Prijedlog uredbe Vijeća o programu za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju (2019. – 2020.) koji nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020.¹

¹ 15387/17 + ADD1.

2. Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) trajanje programa za istraživanja i osposobljavanje u nuklearnom području ograničeno je na najviše pet godina². Stoga će Uredba vijeća (Euratom) br. 1314/2013 o programu za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju (2014. – 2018.) koji nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020.³, koja je sastavni dio programa Obzor 2020., prestati važiti na kraju 2018., dok će drugi dijelovi programa Obzor 2020. na temelju odgovarajućih odredaba Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) ostati na snazi do kraja 2020. Ovim se prijedlogom nastoji osigurati nastavak programa u 2019. i 2020.
3. Odbor stalnih predstavnika 10. siječnja 2018. odlučio se na dobrovoljnoj osnovi savjetovati s Europskim parlamentom i Gospodarskim i socijalnim odborom o prijedlogu.
4. Zajednička radna skupina za istraživanje / nuklearna pitanja ispitala je prijedlog na nizu sastanaka, unijela neke izmjene u prijedlog Komisije i postigla načelni dogovor o nacrtu teksta. Odbor stalnih predstavnika potvrdio je dogovor na sastanku 16. svibnja 2018. Izjave koje su delegacije dostavile s obzirom na Vijeće navedene su u dopunama ovoj napomeni.
5. S obzirom na prethodno navedeno, Vijeće se poziva da potvrdi dogovor o tekstu kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni, s ciljem postizanja općeg pristupa na sastanku 28. i 29. svibnja 2018.

² Ugovor o Euratomu, članak 7.

³ SL L 347, 20.12.2013., str. 948.

Prijedlog

UREDBE VIJEĆA

o programu za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju (2019. – 2020.) koji nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 7. prvi stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije podnesen nakon savjetovanja sa Znanstvenim i tehničkim odborom,

budući da:

- (1) Jedan je od ciljeva Europske zajednice za atomsku energiju („Zajednica”) doprinijeti povišenju životnog standarda u državama članicama, što obuhvaća promicanje i olakšavanje nuklearnih istraživanja u državama članicama te njihovo dopunjavanje provedbom programa Zajednice za istraživanja i osposobljavanje.

- (2) Nuklearna istraživanja mogu doprinijeti društvenom i gospodarskom blagostanju i održivosti okoliša povećanjem nuklearne sigurnosti i osiguranja te zaštite od zračenja. Jednako je važan potencijalni doprinos nuklearnih istraživanja dugoročnoj dekarbonizaciji energetske sustava na siguran, učinkovit i zaštićen način.
- (3) Privremenom evaluacijom programa Zajednice za istraživanja i osposobljavanje za 2014.–2018., uspostavljenog Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1314/2013¹ („program za 2014.–2018.”) zaključeno je da je djelovanje relevantno te i dalje ključno za suočavanje s izazovima povezanim s nuklearnom sigurnosti i osiguranjem, nuklearnim zaštitnim mjerama, zbrinjavanjem radioaktivnog otpada, zaštitom od zračenja i energijom fuzije.
- (4) Kako bi se zajamčio kontinuitet nuklearnih istraživanja na razini Zajednice, potrebno je uspostaviti program Zajednice za istraživanja i osposobljavanje za razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2020. („program Euratoma”). Program Euratoma trebao bi imati iste ciljeve kao program za 2014.–2018., podupirati iste aktivnosti i provoditi se na isti način, koji se pokazao uspješnim i primjerenim za potrebe postizanja ciljeva dosadašnjeg programa.
- (5) Podupiranjem nuklearnih istraživanja program Euratoma doprinijet će postizanju ciljeva Okvirnog programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020. („Okvirni program Obzor 2020.”), osnovanog Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća², ali i olakšati provedbu strategije Europa 2020. te uspostavu i funkcioniranje europskog istraživačkog prostora.

¹ Uredba Vijeća (Euratom) br. 1314/2013 od 16. prosinca 2013. o programu za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju (2014. – 2018.) koji nadopunjuje Okvirni program za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (SL L 347, 20.12.2013., str. 948.).

² Uredba (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o osnivanju Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i o stavljanju izvan snage Odluke br. 1982/2006/EZ (SL L 347, 20.12.2013., str. 104.).

- (6) Bez obzira na potencijalni učinak nuklearne energije na opskrbu energijom i gospodarski razvoj, teške nuklearne nesreće mogu ugroziti ljudsko zdravlje. Stoga bi u programu Euratoma najveću moguću pozornost trebalo obratiti nuklearnoj sigurnosti i, prema potrebi, aspektima osiguranja kojima se bavi Zajednički istraživački centar („JRC”).
- (7) Europski strateški plan za energetske tehnologije („plan SET”), utvrđen u zaključcima sa sastanka Vijeća 28. veljače 2008. u Bruxellesu, ubrzava razvoj niza tehnologija s niskom razinom emisije ugljika. Na sastanku 4. veljače 2011. Europsko vijeće složilo se da će Unija i njezine države članice poticati ulaganja u obnovljive izvore energije te sigurne i održive tehnologije s niskom razinom emisije ugljika te se usredotočiti na uvođenje tehnoloških prioriteta koji su određeni u planu SET. Svaka država članica slobodna je odabrati vrstu tehnologije koju će podupirati.
- (8) S obzirom na to da sve države članice imaju nuklearna postrojenja ili se koriste radioaktivnim materijalima, osobito u medicinske svrhe, Vijeće je u svojim zaključcima sa sastanka u Bruxellesu 1. i 2. prosinca 2008. prepoznalo trajnu potrebu za vještinama u nuklearnom području, osobito onima koje se stečene odgovarajućim obrazovanjem i osposobljavanjem povezanim s istraživanjima te koordiniranim na razini Zajednice.
- (9) Iako svaka država članica može izabrati hoće li se koristiti nuklearnom energijom, prepoznato je i da nuklearna energija ima različitu ulogu u različitim državama članicama.
- (10) Potpisivanjem Sporazuma o osnivanju Međunarodne organizacije za energiju fuzije ITER za zajedničku provedbu projekta ITER³ Zajednica se obvezala na sudjelovanje u izgradnji projekta ITER (ITER) i njegovu budućem iskorištavanju. Doprinosom Zajednice upravlja Europsko zajedničko poduzeće za ITER i razvoj energije fuzije (Fuzija za energiju), osnovano Odlukom Vijeća 2007/198/Euratom⁴.

³ SL L 358, 16.12.2006., str. 62.

⁴ Odluka Vijeća 2007/198/Euratom od 27. ožujka 2007. o osnivanju Europskog zajedničkog poduzeća za ITER i razvoj energije fuzije i davanju povlastica tom poduzeću (SL L 90, 30.3.2007., str. 58.).

- (11) Kako bi fuzija postala pouzdana mogućnost za komercijalnu proizvodnju energije, najprije je potrebno uspješno i pravovremeno izgraditi ITER i pustiti ga u rad. Zatim je potrebno odrediti ambiciozan, ali realističan plan za proizvodnju električne energije do 2050. Da bi se ti ciljevi ostvarili, europski fuzijski program treba usmjeriti prema zajedničkom programu aktivnosti za provedbu tog plana. Trebalo bi osigurati kontinuiranu potporu Zajednice kako bi se tekuća istraživanja uspješno privela kraju i kako se ne bi prekinule dugoročna predanost i suradnja dionika u području fuzije. Trebalo bi staviti jači naglasak ponajprije na aktivnosti koje su potpora ITER-u, ali i na razvoj demonstracijskog reaktora, uključujući prema potrebi veće sudjelovanje privatnog sektora. Takva bi se racionalizacija i preusmjeravanje fokusa trebali postići bez ugrožavanja vodeće uloge Europe u znanstvenoj zajednici koja se bavi fuzijom.
- (12) JRC bi trebao nastaviti pružati neovisnu znanstvenu i tehnološku potporu usmjerenu na korisnika za stvaranje, razvoj, provedbu i praćenje politika Zajednice, posebno u području istraživanja i osposobljavanja u vezi s nuklearnom sigurnošću i osiguranjem. Kako bi se optimizirali ljudski resursi i osiguralo da nema dupliciranja istraživanja u Uniji, trebale bi se analizirati sve nove aktivnosti koje provodi JRC i provjeriti jesu li usklađene s aktivnostima koje se već provode u državama članicama. Sigurnosne aspekte Okvirnog programa Obzor 2020. trebalo bi ograničiti na izravna djelovanja JRC-a.
- (13) JRC bi trebao i dalje generirati dodatne resurse putem konkurentnih aktivnosti, uključujući sudjelovanje u neizravnim djelovanjima programa Euratoma, aktivnosti trećih strana i, u manjoj mjeri, iskorištavanje intelektualnog vlasništva.

- (14) U interesu svih država članica uloga je Unije razviti okvir za potporu zajedničkim naprednim istraživanjima, stvaranju znanja i očuvanju znanja o tehnologijama nuklearne fisije, uz poseban naglasak na sigurnost, osiguranje, zaštitu od zračenja i neširenje nuklearnog oružja. Za to su potrebni neovisni znanstveni dokazi, čemu može najviše doprinijeti JRC. To je prepoznato u Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija od 6. listopada 2010., pod nazivom „Vodeća inicijativa strategije Europa 2020. – Unija inovacija”, u kojoj je Komisija navela svoju namjeru da putem JRC-a jača znanstvene dokaze za oblikovanje politika. Kao odgovor na to JRC predlaže da svoja istraživanja u području nuklearne sigurnosti i osiguranja preusmjeri na prioritete politike Unije.
- (15) S ciljem produbljivanja odnosa između znanosti i društva te jačanja povjerenja javnosti u znanost, program Euratoma trebalo bi poticati upućenu angažiranost građana i civilnog društva u vezi s pitanjima istraživanja i inovacija promicanjem znanstvenog obrazovanja, većom dostupnošću znanstvenog znanja, razvojem odgovornih planova istraživanja i inovacija koji ispunjavaju interese i očekivanja građana i civilnog društva te omogućavanjem njihova sudjelovanja u aktivnostima u okviru programa Euratoma.
- (16) Provedba programa Euratoma trebala bi odgovarati na dinamične prilike i potrebe u vezi sa znanostima i tehnologijom, industrijom, politikama i društvom. Planove bi stoga trebalo utvrđivati u uskoj suradnji s dionicima iz svih relevantnih sektora, a treba ostaviti i dovoljnu mogućnost prilagodbe na nova dostignuća. Tijekom trajanja programa Euratoma mogli bi se tražiti vanjski savjeti, uz istovremenu upotrebu relevantnih struktura kao što su europske tehnološke platforme.

- (17) U ishodima rasprava na simpoziju „Prednosti i ograničenja istraživanja o nuklearnoj fisiji za gospodarstvo s niskom razinom emisije ugljika” na temelju interdisciplinarnе studije u kojoj su sudjelovali, među ostalim, stručnjaci u području energetike, ekonomije i društvenih znanosti, a koji su suorganizirali Komisija i Europski gospodarski i socijalni odbor u Bruxellesu 26. i 27. veljače 2013., prepoznata je potreba da se nastavi s nuklearnim istraživanjima na europskoj razini.
- (18) Program Euratoma trebao bi doprinijeti privlačnosti istraživačke profesije u Uniji. Odgovarajuću pozornost trebalo bi posvetiti Europskoj povelji za istraživače i Kodeksu ponašanja pri zapošljavanju istraživača⁵, zajedno s drugim relevantnim referentnim okvirima definiranim u kontekstu europskog istraživačkog prostora, uz poštovanje njihove dobrovoljne prirode.
- (19) Aktivnosti koje se razvijaju u okviru programa Euratoma trebale bi imati za cilj promicanje ravnopravnosti između žena i muškaraca u istraživanjima i inovacijama uvažavanjem temeljnih uzroka rodne neravnoteže, iskorištavanjem punog potencijala žena i muškaraca istraživača te integriranjem rodne dimenzije u sadržaj projekata kako bi se poboljšala kvaliteta istraživanja i stimulirala ulaganja. Te bi aktivnosti također trebale imati za cilj provedbu načela povezanih s ravnopravnošću žena i muškaraca kako je utvrđeno u člancima 2. i 3. Ugovora o Europskoj uniji i članku 8. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).
- (20) Istraživačke i inovacijske aktivnosti koje podupire program Euratoma trebale bi poštovati temeljna etička načela. Kad je riječ o energetske pitanjima, prema potrebi bi trebalo uvažiti mišljenja Europske skupine za etiku u znanosti i novim tehnologijama. Pri provedbi istraživačkih aktivnosti također bi trebalo uzeti u obzir članak 13. UFEU-a te smanjiti uporabu životinja u svrhu istraživanja i ispitivanja s ciljem konačnog ukidanja uporabe životinja. Sve aktivnosti trebale bi se izvršavati uz osiguranje visoke razine zaštite ljudskog zdravlja.

⁵ Preporuka Komisije od 11. ožujka 2005. o Europskoj povelji za istraživače i Kodeksu ponašanja pri zapošljavanju istraživača (SL L 75, 22.3.2005., str. 67.).

- (21) Bolji učinak također bi se trebao postići kombiniranjem programa Euratoma i sredstava iz privatnog sektora u okviru javno-privatnih partnerstava u ključnim područjima gdje bi istraživanja i inovacije mogli doprinijeti ciljevima bolje konkurentnosti Unije. Posebna pozornost trebala bi se obratiti uključivanju malih i srednjih poduzeća.
- (22) Program Euratoma trebao bi promicati suradnju s trećim zemljama, posebno u području sigurnosti, na temelju zajedničkih interesa i uzajamne koristi, pogotovo u promicanju stalnog povećanja nuklearne sigurnosti.
- (23) U cilju osiguravanja jednakih uvjeta za sva poduzeća aktivna na unutarnjem tržištu, financiranje koje osigurava program Euratoma trebalo bi biti osmišljeno u skladu s pravilima o državnim potporama kako bi se osigurala učinkovitost javne potrošnje i spriječilo narušavanje tržišta poput istiskivanja privatnog financiranja, stvaranja neučinkovitih tržišnih struktura ili očuvanja neučinkovitih poduzeća.
- (24) Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 4. veljače 2011. prepoznalo potrebu za novim pristupom kontroli i upravljanju rizicima u financiranju istraživanja Unije, što je iziskivalo uspostavu nove ravnoteže između povjerenja i kontrole te između preuzimanja i izbjegavanja rizika. Europski parlament u svojoj je Rezoluciji od 11. studenoga 2010. o pojednostavnjenju provedbe istraživačkih okvirnih programa⁶ pozvao na pragmatičan pomak prema administrativnom i financijskom pojednostavljenju i naveo da bi pri upravljanju sredstvima Unije za istraživanja sudionicima trebalo pristupiti s više povjerenja i tolerancije za rizik.
- (25) Financijske interese Unije trebalo bi zaštititi prikladnim mjerama tijekom cijelog ciklusa rashoda, među ostalim sprečavanjem, otkrivanjem i istraživanjem nepravilnosti, povratom izgubljenih, pogrešno uplaćenih ili nepravilno iskorištenih sredstava, te, gdje je to primjereno, određivanjem kazni. Revidirana strategija kontrole, u kojoj se naglasak premješta sa smanjivanja stope pogrešaka na kontrolu na temelju procjene rizika i otkrivanje prijevara, trebala bi smanjiti teret kontrole za sudionike.

⁶ SL C 74E, 13.3.2012., str. 34.

- (26) Važno je osigurati dobro financijsko upravljanje programom Euratoma i njegovu provedbu na najučinkovitiji i najpristupačniji način, uz istodobno osiguravanje pravne sigurnosti i njegove dostupnosti svim sudionicima. Potrebno je osigurati usklađenost s relevantnim odredbama Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća („Financijska uredba”)⁷ i sa zahtjevima za pojednostavljenje i bolju regulativu.
- (27) Kako bi se osigurala najučinkovitija moguća provedba te jednostavan pristup za sve sudionike putem pojednostavljenih postupaka te kako bi se ostvario usklađen, sveobuhvatan i transparentan okvir za sudionike, sudjelovanje u programu Euratoma i širenje rezultata istraživanja trebali bi podlijegati pravilima koja se primjenjuju na Okvirni program Obzor 2020., kako su navedena u Uredbi (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća, uz određene prilagodbe ili iznimke.
- (28) Kako bi se omogućila najdjelotvornija uporaba dužničkih i vlasničkih financijskih instrumenata uspostavljenih u okviru Okvirnog programa Obzor 2020., uz istovremeno očuvanje specifične prirode djelovanja u okviru programa Euratoma i potpuno iskorištavanje raspoloživog proračuna, otplate koje ostvari bilo koji od tih financijskih instrumenata i koje su rezultat neiskorištavanja sredstava raspoloživih u okviru programa Euratoma ili programa za 2014.–2018. trebalo bi izravno namijeniti programu Euratoma.
- (29) Važno je i dalje olakšavati korištenje intelektualnim vlasništvom koje stvaraju sudionici uz zaštitu legitimnih interesa drugih sudionika i Zajednice u skladu s poglavljem 2. Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju („Ugovor”).

⁷ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

- (30) Jamstveni fondovi za sudionike kojima upravlja Komisija i koji su osnovani u skladu s Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1908/2006.⁸ i Uredbom Vijeća (Euratom) br. 139/2012⁹ pokazali su se kao važan zaštitni mehanizam koji ublažava rizike povezane s iznosima koji su dospjeli, ali koje nisu isplatiti sudionici koji ne ispunjavaju obveze. Jamstveni fond za sudionike osnovan u skladu s Uredbom (EU) br. 1290/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ trebao bi obuhvaćati i djelovanja u okviru ove Uredbe.
- (31) Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu neizravnih djelovanja u okviru programa Euratoma, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje programa rada i odluke o odobrenju financiranja neizravnih djelovanja. Te bi provedbene ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹.
- (32) Za ostvarivanje ciljeva programa Euratoma u relevantnim područjima potrebno je poduprijeti međusektorske aktivnosti i u okviru programa Euratoma i zajedno s aktivnostima Okvirnog programa Obzor 2020.

⁸ Uredba Vijeća (Euratom) br. 1908/2006. od 19. prosinca 2006. o utvrđivanju pravila za sudjelovanje poduzeća, istraživačkih centara i sveučilišta u aktivnostima u okviru Sedmog okvirnog programa Europske zajednice za atomsku energiju te za širenje rezultata istraživanja (2007. – 2011.) (SL L 400, 30.12.2006., str. 1.).

⁹ Uredba Vijeća (Euratom) br. 139/2012 od 19. prosinca 2011. o utvrđivanju pravila za sudjelovanje poduzeća, istraživačkih centara i sveučilišta u neizravnim djelovanjima iz Okvirnog programa Europske zajednice za atomsku energiju te za širenje rezultata istraživanja (2012. – 2013.) (SL L 47, 18.2.2012., str. 1.).

¹⁰ Uredba (EU) br. 1290/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za sudjelovanje u Okvirnom programu za istraživanja i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.) i širenje njegovih rezultata te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1906/2006 (SL L 347, 20.12.2013., str. 81.).

¹¹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (33) Za učinkovito upravljanje uspješnošću, uključujući evaluaciju i praćenje, potrebno je razviti posebne pokazatelje uspješnosti koji se mogu mjeriti tijekom vremena, koji su realistični i odražavaju logiku intervencije te su relevantni za odgovarajuću hijerarhiju ciljeva i aktivnosti. Trebalo bi uvesti odgovarajuće koordinacijske mehanizme između provedbe i praćenja programa Euratoma, s jedne strane, te praćenja napretka, postignuća i funkcioniranja europskog istraživačkog prostora, s druge strane.
- (34) S Vijećem guvernera JRC-a, osnovanim Odlukom Komisije 96/282/Euratom¹², provedeno je savjetovanje u vezi sa znanstvenim i tehnološkim sadržajem izravnih djelovanja JRC-a.
- (35) Radi pravne sigurnosti Uredbu Vijeća (Euratom) br. 1314/2013 trebalo bi staviti izvan snage.
- (36) Mišljenja Europskog parlamenta i Europskog ekonomskog i socijalnog odbora zatražena su na dobrovoljnoj osnovi¹³,

¹² Odluka Komisije 96/282/Euratom od 10. travnja 1996. o preustroju Zajedničkog istraživačkog centra (SL L 107, 30.4.1996., str. 12.).

¹³ SL C , str. .

DONIJELO JE OVU UREDBU:

GLAVA I.
USPOSTAVA

Članak 1.
Uspostava

Ovom Uredbom uspostavlja se program za istraživanja i osposobljavanje Europske zajednice za atomsku energiju za razdoblje od 1. siječnja 2019. do 31. prosinca 2020. („program Euratoma”) te se utvrđuju pravila za sudjelovanje u tom programu, uključujući sudjelovanje u programima tijela za financiranje koja upravljaju sredstvima odobrenima u skladu s ovom Uredbom i aktivnostima koje se zajednički provode u skladu s ovom Uredbom i u skladu s Okvirnim programom za istraživanja i inovacije Obzor 2020. („Okvirni program Obzor 2020.”), utvrđenim Uredbom (EU) br. 1291/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „istraživačke i inovacijske aktivnosti” znači čitav spektar aktivnosti istraživanja, tehnološkog razvoja, demonstracije i inovacija, uključujući promicanje suradnje s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, širenje i optimizaciju rezultata te stimuliranje osposobljavanja i mobilnosti istraživača u Europskoj zajednici za atomsku energiju (dalje u tekstu „Zajednica”);
- (b) „izravna djelovanja” znači istraživačke i inovacijske aktivnosti koje Komisija poduzima putem Zajedničkog istraživačkog centra („JRC”);
- (c) „neizravna djelovanja” znači istraživačke i inovacijske aktivnosti za koje Unija ili Zajednica (dalje u tekstu „Unija”) pruža financijsku potporu i koje poduzimaju sudionici;

- (d) „javno-privatno partnerstvo” znači partnerstvo u kojem se partneri iz privatnog sektora, Zajednica i, prema potrebi, drugi partneri, kao što su tijela javnog sektora, obvezuju zajednički podupirati razvoj i provedbu programa ili aktivnosti za istraživanja i inovacije;
- (e) „javno-javno partnerstvo” znači partnerstvo u kojem se tijela iz javnog sektora ili tijela s djelovanjem u sektoru javnih usluga na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj ili međunarodnoj razini sa Zajednicom obvezuju zajednički podupirati razvoj i provedbu programa ili aktivnosti za istraživanja i inovacije.

Članak 3. Ciljevi

1. Opći je cilj programa Euratoma provođenje aktivnosti nuklearnog istraživanja i osposobljavanja s naglaskom na stalno povećanje nuklearne sigurnosti i osiguranja te zaštite od zračenja, a posebice potencijalni doprinos dugoročnoj dekarbonizaciji energetske sustava na siguran, učinkovit i zaštićen način. Opći cilj provodi se aktivnostima navedenima u Prilogu I. u obliku izravnih i neizravnih djelovanja kojima se nastoje ostvariti posebni ciljevi navedeni u stavcima 2. i 3. ovog članka.
2. Neizravna djelovanja programa Euratoma imaju sljedeće posebne ciljeve:
 - (a) potpora sigurnosti nuklearnih sustava;
 - (b) doprinos razvoju sigurnih, dugoročnih rješenja za zbrinjavanje konačnog nuklearnog otpada, uključujući konačno geološko odlaganje te razdiobu i transmutaciju;
 - (c) potpora razvoju i održivosti nuklearnog stručnog znanja i izvrsnosti u Uniji;

- (d) potpora zaštiti od zračenja i razvoju primjene zračenja u medicini, uključujući, među ostalim, osiguranu i sigurnu zalihu i uporabu radioizotopa;
- (e) napredak u dokazivanju izvedivosti fuzije kao izvora energije iskorištavanjem postojećih i budućih fuzijskih objekata;
- (f) postavljanje temelja za buduće fuzijske elektrane razvojem materijala, tehnologija i konceptualnog dizajna;
- (g) promicanje inovacija i industrijske konkurentnosti;
- (h) osiguravanje raspoloživosti istraživačkih infrastruktura paneuropske važnosti i njihove upotrebe.

3. Izravna djelovanja programa Euratoma imaju sljedeće posebne ciljeve:

- (a) poboljšanje nuklearne sigurnosti, uključujući sigurnost nuklearnih reaktora i goriva, zbrinjavanje otpada, uključujući konačno geološko odlaganje te razdiobu i transmutaciju; stavljanje izvan pogona i pripravnost na izvanredna stanja;
- (b) poboljšanje nuklearne sigurnosti, uključujući zaštitne mjere, neširenje nuklearnog oružja, borbu protiv nezakonitog trgovanja i nuklearnu forenziku;
- (c) podizanje razine izvrsnosti znanstvene baze za normizaciju u području nuklearne energije;
- (d) poticanje upravljanja znanjem, obrazovanja i osposobljavanja;
- (e) podrška politici Unije u području nuklearne sigurnosti i zaštite.

Vijeće guvernera JRC-a analizira svaku novu dodjelu aktivnosti JRC-u kako bi provjerilo njihovu dosljednost s postojećim aktivnostima u državama članicama.

4. Program Euratoma provodi se tako da se osigura da su prioriteti i aktivnosti koji se podupiru relevantni za potrebe koje se mijenjaju i da se uzme u obzir dinamična priroda znanosti, tehnologije, inovacija, oblikovanja politika, tržišta i društva, s ciljem optimizacije ljudskih i financijskih resursa i radi izbjegavanja udvostručavanja nuklearnog istraživanja i razvoja u Uniji.
5. U okviru posebnih ciljeva iz stavaka 2. i 3. mogu se uzeti u obzir nove i nepredviđene potrebe koje nastaju tijekom razdoblja provedbe programa Euratoma. To može, ako je valjano opravdano, obuhvaćati odgovore na novonastale prilike, krize i prijetnje, na potrebe povezane s razvojem novih politika Unije i na upravljanje djelovanjima predviđenima za potporu u okviru budućih programa.

Članak 4.
Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu programa Euratoma iznosi 770 220 000 EUR. Taj se iznos raspoređuje na sljedeći način:
 - (a) za neizravna djelovanja za program istraživanja i razvoja fuzije – 349 834 000 EUR;
 - (b) za neizravna djelovanja za nuklearnu fisiju, sigurnost i zaštitu od zračenja – 151 579 000 EUR;
 - (c) za izravna djelovanja – 268 807 000 EUR.

Za provedbu neizravnih djelovanja programa Euratoma administrativni izdaci Komisije u prosjeku ne smiju biti veći od 6 % tijekom trajanja programa Euratoma.

2. Financijska omotnica programa Euratoma može pokrivati troškove koji se odnose na aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i evaluacije koje su potrebne za upravljanje tim programom i za postizanje njegovih ciljeva, posebno za studije i sastanke stručnjaka, u mjeri u kojoj su povezani s općim ciljevima ove Uredbe, te troškove povezane s mrežama informacijske tehnologije s naglaskom na obradi i razmjeni informacija, zajedno sa svim ostalim troškovima Komisije za tehničku i administrativnu pomoć u okviru upravljanja programom Euratoma. Troškovi stalnih djelovanja koja se ponavljaju, kao što su kontrola, revizija i mreže informacijske tehnologije, pokrit će se u granicama administrativnih izdataka Komisije iz stavka 1.
3. Prema potrebi i ako je valjano opravdano, odobrena sredstva moguće je unijeti u proračun nakon 2020. za pokrivanje troškova tehničke i administrativne pomoći kako bi se omogućilo upravljanje djelovanjima koja još nisu završena do 31. prosinca 2020.
4. Ako izravna djelovanja doprinose inicijativama koje uspostavljaju subjekti kojima je Komisija povjerila provedbu zadataka u skladu s člankom 6. stavkom 2. i člankom 15., takav doprinos ne smatra se dijelom financijskog doprinosa koji se dodjeljuje za te inicijative.
5. Proračunske obveze mogu se podijeliti na godišnje obroke. Komisija svake godine dodjeljuje godišnje obroke uzimajući u obzir napredak djelovanja koja primaju financijsku potporu, procijenjene potrebe i proračun koji je na raspolaganju.

Članak 5.
Pridruživanje trećih zemalja

1. Program Euratoma otvoren je za pridruživanje:
 - (a) zemljama pristupnicama, zemljama kandidatkinjama i potencijalnim kandidatima u skladu s općim načelima i općim uvjetima za sudjelovanje tih zemalja u programima Unije koji su uspostavljeni u odgovarajućim okvirnim sporazumima i odlukama vijeća za pridruživanje ili sličnim sporazumima;
 - (b) članicama Europskog udruženja slobodne trgovine (EFTA) ili zemljama ili područjima obuhvaćenima europskom politikom susjedstva koji ispunjavaju sve sljedeće kriterije:
 - i. dobar kapacitet za znanost, tehnologiju i inovacije;
 - ii. dobri rezultati sudjelovanja u programima Unije za istraživanja i inovacije;
 - iii. pošteno i pravedno postupanje s pravima intelektualnog vlasništva;
 - (c) zemljama ili područjima pridruženima Sedmom okvirnom programu Euratoma ili programu Euratoma za istraživanja i osposobljavanje za 2014.–2018.
2. Posebni uvjeti u vezi sa sudjelovanjem pridruženih zemalja u programu Euratoma, uključujući financijski doprinos koji se temelji na bruto domaćem proizvodu pridružene zemlje, određuju se međunarodnim sporazumima između Unije i pridruženih zemalja.

GLAVA II.
PROVEDBA

POGLAVLJE I.

Provedba, upravljanje i oblici potpore

Članak 6.

Upravljanje i oblici potpore Zajednice

1. Program Euratoma provodi se putem neizravnih djelovanja upotrebom jednog ili više oblika financiranja koji su predviđeni u Financijskoj uredbi, osobito bespovratnih sredstava, nagrada, nabava i financijskih instrumenata. Potpora Zajednice također obuhvaća izravna djelovanja u obliku istraživačkih i inovacijskih aktivnosti koje provodi JRC.
2. Ne dovodeći u pitanje članak 10. Ugovora, Komisija može povjeriti dio provedbe programa Euratoma tijelima za financiranje iz članka 58. stavka 1. točke (c) Financijske uredbe.

Komisija također može povjeriti provedbu neizravnih djelovanja u okviru programa Euratoma tijelima koja su osnovana na temelju Okvirnog programa Obzor 2020. ili su u njemu navedena.

3. U skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12. stavka 3. Komisija provedbenim aktima donosi odluku o odobrenju financiranja neizravnih djelovanja.

Članak 7.

Pravila za sudjelovanje i širenje rezultata istraživanja

1. Podložno stavcima 2. i 3. ovog članka, sudjelovanje nekog pravnog subjekta u neizravnim djelovanjima koja se poduzimaju u okviru programa Euratoma uređeno je pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1290/2013 Europskog parlamenta i Vijeća.
2. Za potrebe programa Euratoma „sigurnosna pravila” iz članka 43. stavka 2. prvog podstavka Uredbe (EU) br. 1290/2013 uključuju obrambene interese država članica u smislu članka 24. Ugovora.

Odstupajući od prvog podstavka članka 44. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1290/2013, Komisija ili tijelo za financiranje može se, u pogledu rezultata koje su ostvarili sudionici koji su primili financijsku potporu Zajednice, protiviti prijenosu vlasništva ili davanju i isključive i neisključive licencije trećim stranama s poslovnim nastanom u trećoj zemlji koje nisu udružene u programu Euratoma ako smatra da to nije u skladu s interesima razvijanja konkurentnosti gospodarstva Unije ili s etičkim načelima ili sigurnosnim zahtjevima. „Sigurnosni zahtjevi” uključuju obrambene interese država članica u smislu članka 24. Ugovora.

Odstupajući od članka 49. stavka 1. prvog podstavka Uredbe (EU) br. 1290/2013, Zajednica i njezina zajednička poduzeća, u svrhu razvoja, provedbe i praćenja politika i programa Zajednice ili obveza preuzetih međunarodnom suradnjom s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, uživaju prava pristupa rezultatima sudionika koji je primio financijski doprinos Zajednice. Takva prava pristupa uključuju pravo ovlašćivanja trećih strana za korištenje rezultatima u javnoj nabavi i pravo na davanje podlicencija, ograničena su na nekomercijalnu i nekonkurentnu upotrebu te se dodjeljuju besplatno.

3. Jamstveni fond za sudionike osnovan na temelju Uredbe (EU) br. 1290/2013 pokriva rizik povezan s iznosima koje sudionici duguju u okviru mjera koje se financiraju bespovratnim sredstvima Komisije ili tijela za financiranje u skladu s ovom Uredbom.

Članak 8.

Medusektorske aktivnosti

1. Kako bi se postigli ciljevi programa Euratoma i suočilo s izazovima koji su zajednički programu Euratoma i Okvirnom programu Obzor 2020., aktivnosti koje obuhvaćaju više neizravnih djelovanja koja su navedena u Prilogu I. i/ili one kojima se provodi Posebni program Okvirnog programa Obzor 2020., kako je uspostavljen Odlukom Vijeća 2013/743/EU¹⁴, mogu se koristiti financijskim doprinosom Unije.
2. Financijski doprinos iz stavka 1. ovog članka može se kombinirati iz financijskih doprinosa za neizravna djelovanja iz članka 4. ove Uredbe i članka 6. Uredbe (EU) br. 1291/2013 te provoditi putem jedinstvenog programa financiranja.

Članak 9.

Rodna ravnopravnost

Programom Euratoma osigurava se učinkovito promicanje rodne ravnopravnosti i rodne dimenzije u području istraživanja i inovacija.

Članak 10.

Etička načela

1. Sve istraživačke i inovacijske aktivnosti koje se provode u okviru programa Euratoma moraju biti u skladu s etičkim načelima i relevantnim nacionalnim zakonodavstvom, zakonodavstvom Unije i međunarodnim zakonodavstvom, uključujući Povelju Europske unije o temeljnim pravima i Europsku konvenciju o ljudskim pravima i njezine dopunske protokole.

¹⁴ Odluka Vijeća 2013/743/EU od 3. prosinca 2013. o osnivanju Posebnog programa za provedu Okvirnog programa za istraživanje i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.).

Posebna pozornost obraća se na načelo proporcionalnosti, pravo na privatnost, pravo na zaštitu osobnih podataka, pravo na fizički i mentalni integritet osobe, pravo na nediskriminaciju i potrebu za osiguravanjem visokih razina zaštite ljudskog zdravlja.

2. Istraživačke i inovacijske aktivnosti koje se provode u okviru programa Euratoma usredotočene su isključivo na civilne primjene.

Članak 11.

Programi rada

1. U skladu s postupkom ispitivanja iz članka 12. stavka 3. Komisija provedbenim aktima donosi programe rada za provedbu neizravnih djelovanja. Takvi programi rada omogućuju pristupe „odozdo prema gore” kojima se ciljevi nastoje postići na inovativan način.

U programima rada određuju se ključni elementi za provedbu djelovanja u skladu s Financijskom uredbom, uključujući njihove detaljne ciljeve, povezano financiranje i vremenski raspored, kao i višegodišnji pristup i strateška usmjerenja za sljedeće godine provedbe.

2. Kad je riječ o izravnim djelovanjima, Komisija u skladu s Odlukom 96/282/Euratom izrađuje višegodišnji program rada, potanko određujući ciljeve te znanstvene i tehnološke prioritete navedene u Prilogu I. kao i vremenski raspored za provedbu.

U tom višegodišnjem programu rada uzimaju se u obzir i relevantne istraživačke aktivnosti koje provode države članice, pridružene zemlje te europske i međunarodne organizacije. On se ažurira prema potrebi.

3. U programima rada iz stavaka 1. i 2. uzimaju se u obzir stanje u znanosti, tehnologiji i inovacijama na nacionalnoj razini, razini Unije i međunarodnoj razini te relevantne promjene u politici, na tržištu i u društvu. Programi rada ažuriraju se prema potrebi.
4. Programi rada iz stavaka 1. i 2. sadržavaju odjeljak u kojem se utvrđuju međusektorske aktivnosti iz članka 8.

Članak 12.
Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Odbor¹⁵ se sastaje u dvama različitim sastavima koji se bave aspektima programa Euratoma povezanim s fisijom i fuzijom.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se postupak ispitivanja u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
4. Kada se mišljenje odbora treba dobiti pisanim postupkom, navedeni postupak završava bez rezultata kada u roku za davanje mišljenja to odluči predsjednik odbora ili to zahtijeva obična većina članova odbora.

Članak 13.
Obavješćivanje odbora

Komisija redovito obavješćuje odbor iz stavka 12. o ukupnom napretku u provedbi programa Euratoma te mu pruža pravodobne informacije o svim neizravnim djelovanjima koja se predlažu ili financiraju u okviru programa Euratoma.

¹⁵ U cilju lakše provedbe programa Euratoma za svaki sastanak programskog odbora, kako je definirano u dnevnom redu, Komisija će u skladu s utvrđenim smjernicama nadoknaditi troškove za jednog predstavnika po državi članici, kao i za jednog stručnjaka/savjetnika po državi članici za one točke dnevnog reda u vezi s kojima neka država članica zahtijeva posebnu stručnost.

Članak 14.

Vanjski savjeti i društveni angažman

1. Za provedbu programa Euratoma uzimaju se u obzir savjeti i doprinosi koje pružaju, prema potrebi:
 - (a) Znanstveni i tehnički odbor Euratoma u skladu s člankom 134. Ugovora;
 - (b) neovisne savjetodavne skupine stručnjaka na visokoj razini koje osniva Komisija;
 - (c) dijaloške strukture uspostavljene u okviru međunarodnih sporazuma u području znanosti i tehnologije;
 - (d) aktivnosti usmjerene na budućnost;
 - (e) ciljna javna savjetovanja (uključujući, prema potrebi, regionalna i nacionalna tijela ili dionike); i
 - (f) transparentni i interaktivni procesi kojima se osigurava potpora odgovornom istraživanju i inovacijama.

2. U potpunosti se vodi računa i o istraživačkim i inovacijskim planovima uspostavljenima putem, među ostalim, europskih tehnoloških platformi, inicijativa za zajedničku izradu programa i europskih partnerstava za inovacije.

ODJELJAK II.

Posebna polja djelovanja

Članak 15.

Mala i srednja poduzeća

Posebna pozornost obraća se na osiguravanje odgovarajućeg sudjelovanja malih i srednjih poduzeća (MSP) te privatnog sektora općenito u programu Euratoma te na učinak inovacija na njih. Kvantitativne i kvalitativne ocjene sudjelovanja MSP-ova provode se u okviru mehanizama evaluacije i praćenja.

Članak 16.

Javno-privatna i javno-javna partnerstva

U svrhu postizanja ciljeva navedenih u članku 3., posebne aktivnosti programa Euratoma mogu se provoditi putem:

- (a) zajedničkih poduzeća osnovanih na temelju poglavlja 5. Ugovora;
- (b) javno-javnih partnerstava na temelju programa financiranja „Djelovanja sufinanciranja programa”;
- (c) ugovornih javno-privatnih partnerstava, kako je navedeno u članku 25. Uredbe (EU) br. 1291/2013.

Članak 17.

Međunarodna suradnja s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama

1. Subjekti s poslovnim nastanom u trećim zemljama i međunarodne organizacije prihvatljivi su za sudjelovanje u neizravnim djelovanjima programa Euratoma u skladu s uvjetima određenima u Uredbi (EU) br. 1290/2013. Iznimke od općeg načela u tom smislu navedene su u članku 7. ove Uredbe. Programom Euratoma promiče se međunarodna suradnja s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama s ciljem:

- (a) jačanja izvrsnosti i privlačnosti Unije u području istraživanja i inovacija kao i njezine gospodarske i industrijske konkurentnosti;
 - (b) učinkovitog suočavanja sa zajedničkim društvenim izazovima;
 - (c) potpore ciljevima vanjske i razvojne politike Unije uz dopunu vanjskih i razvojnih programa. Traži se sinergija s drugim politikama Unije.
2. Ciljana djelovanja sa svrhom promicanja suradnje s određenim trećim zemljama ili skupinama trećih zemalja provode se na temelju strateškog pristupa, kao i zajedničkog interesa, prioriteta i uzajamne koristi, uzimajući u obzir njihove znanstvene i tehnološke mogućnosti i tržišne prilike te očekivani učinak.

Trebalo bi poticati uzajamni pristup programima trećih zemalja. Kako bi se maksimalno povećao učinak, promiču se suradnja i sinergije s inicijativama država članica i pridruženih zemalja. Priroda suradnje može se razlikovati ovisno o određenim zemljama partnerima.

U okviru prioriteta suradnje uzimaju se u obzir promjene u političkim mogućnostima Unije za suradnju s trećim zemljama te pošteno i pravedno postupanje s pravima intelektualnog vlasništva.

Članak 18.

Informacije, komunikacija, iskorištavanje i širenje

1. U okviru provedbe programa Euratoma aktivnosti širenja i komunikacije smatraju se sastavnim dijelom djelovanja koja se podupiru programom Euratoma.

2. Aktivnosti komunikacije mogu uključivati:

- (a) inicijative čiji je cilj povećati informiranost o financiranju u okviru programa Euratoma te mu olakšati pristup, posebno za one regije ili vrste sudionika s relativno niskom razinom sudjelovanja;
- (b) ciljanu potporu za projekte i konzorcije kako bi im se omogućio pristup potrebnim vještinama za optimizaciju komunikacije, iskorištavanja i širenja rezultata;
- (c) inicijative za poticanje dijaloga i debata s javnošću o pitanjima povezanim sa znanosti, tehnologijom i inovacijama te iskorištavanje društvenih medija i drugih inovativnih tehnologija i metodologija;
- (d) priopćivanje političkih prioriteta Unije pod uvjetom da su povezani s ciljevima ove Uredbe; pri čemu Komisija državama članicama pruža pravodobne i iscrpne informacije.

3. Podložno Ugovoru i relevantnom zakonodavstvu Unije, aktivnosti širenja mogu uključivati:

- (a) djelovanja koja povezuju rezultate iz niza projekata, uključujući one koji mogu biti financirani iz drugih izvora, kako bi se osigurale pristupačne baze podataka i izvješća u kojima se sažimaju ključni nalazi;
- (b) širenje rezultata usmjereno na oblikovatelje politika, uključujući tijela za normizaciju, kako bi se promicalo da odgovarajuća tijela na međunarodnoj razini, razini Unije te nacionalnoj i regionalnoj razini upotrebljavaju rezultate relevantne za politiku.

POGLAVLJE III.

Kontrola

Članak 19.

Kontrola i revizija

1. Strukturuom kontrolnog sustava uspostavljenog za provedbu ove Uredbe pruža se dostatno jamstvo postizanja prikladnog upravljanja rizicima koji se odnose na djelotvornost i učinkovitost operacija kao i na zakonitost i pravilnost osnovnih transakcija, uzimajući u obzir višegodišnji karakter programâ i prirodu dotičnih plaćanja.
2. Kontrolnim sustavom osigurava se prikladna ravnoteža između povjerenja i kontrole, uzimajući u obzir administrativne i druge troškove kontrola na svim razinama, osobito za sudionike, kako bi se ostvarili ciljevi programa Euratoma te privukli najbolji istraživači i najinovativnija poduzeća.
3. Kao dio kontrolnog sustava, revizijska strategija za izdatke u neizravnim djelovanjima u okviru programa Euratoma temelji se na financijskoj reviziji reprezentativnog uzorka troškova u cjelokupnom programu. Taj se reprezentativni uzorak dopunjuje odabirom koji se temelji na procjeni rizika povezanih s izdacima.

Revizije izdataka nastalih iz neizravnih djelovanja u okviru programa Euratoma provode se na koherentan način u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti kako bi se teret revizije za sudionike sveo na najmanju moguću mjeru.

Članak 20.
Zaštita financijskih interesa Unije

1. Komisija poduzima odgovarajuće mjere kojima osigurava da su, dok se provode djelovanja koja se financiraju u okviru ove Uredbe, financijski interesi Unije zaštićeni primjenom preventivnih mjera protiv prijevare, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti, učinkovitim provjerama i, ako se utvrde nepravilnosti, osiguravanjem povrata pogrešno plaćenih iznosa te, prema potrebi, učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim administrativnim i financijskim sankcijama.
2. Komisija ili njezini predstavnici i Revizorski sud ovlašteni su provoditi reviziju, na temelju dokumenata i na terenu, svih korisnika bespovratnih sredstava, ugovaratelja i podugovaratelja koji su primili sredstva Unije na temelju ove Uredbe.

Ne dovodeći u pitanje stavak 3., Komisija može provoditi revizije i do dvije godine nakon završnog plaćanja.

3. Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) može provoditi istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, u skladu s odredbama i postupcima utvrđenima u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶ i Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96¹⁷ radi utvrđivanja toga je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije, u vezi sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava ili odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom koji su financirani u okviru programa Euratoma.

¹⁶ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

¹⁷ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

4. Ne dovodeći u pitanje stavke 1., 2. i 3., sporazumi o suradnji s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama, ugovori, sporazumi o dodjeli bespovratnih sredstava i odluke o dodjeli bespovratnih sredstava, koji su rezultat provedbe ove Uredbe, sadrže odredbe kojima se izričito ovlašćuju Komisija, Revizorski sud i OLAF za provedbu takvih revizija i istraga u skladu s njihovim nadležnostima.

POGLAVLJE IV.

Praćenje i evaluacija

Članak 21.

Praćenje

1. Komisija godišnje prati provedu programa Euratoma, uključujući napredak i postignuća. Komisija dostavlja odboru iz članka 12. relevantne informacije.
2. Komisija izvješćuje i objavljuje rezultate praćenja iz stavka 1.

Članak 22

Evaluacija

1. Evaluacije se provode pravovremeno kako bi se njihovi rezultati uzeli u obzir tijekom postupka odlučivanja.

Komisija do 31. prosinca 2022., uz pomoć neovisnih stručnjaka odabranih na temelju transparentnog procesa, provodi *ex post* evaluaciju programa Euratoma. Ta evaluacija obuhvaća obrazloženja, provedbu i postignuća kao i dugoročne učinke i održivost mjera, a njihovi se rezultati uzimaju u obzir tijekom odlučivanja o mogućem produljenju, izmjeni ili suspenziji sljedeće mjere.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., izravna i neizravna djelovanja programa Euratoma podliježu zasebnim evaluacijama.
3. Evaluacijama iz stavaka 1. i 2. ocjenjuje se napredak u ostvarenju ciljeva navedenih u članku 3., uzimajući u obzir relevantne pokazatelje uspješnosti definirane u Prilogu II.
4. Države članice Komisiji pružaju podatke i informacije potrebne za praćenje i evaluaciju dotičnih mjera, ako je to prikladno i ako su dostupni.
5. Zaključke evaluacija iz stavaka 1. i 2., zajedno sa svojim primjedbama, Komisija dostavlja Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.

GLAVA III.

ZAVRŠNE I PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 23.

Odredbe o stavljanju izvan snage i prijelazne odredbe

1. Uredba Vijeća (Euratom) br. 1314/2013 stavlja se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2019.
2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., aktivnosti ili djelovanja koji dobivaju financijsku potporu Zajednice na temelju Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1314/2013 i dalje se uređuju pravilima primjenjivima na te aktivnosti ili djelovanja do njihova ukidanja, završetka ili zaključenja. Prema potrebi, sve preostale zadaće odbora osnovanog Uredbom Vijeća (Euratom) br. 1314/2013 izvršava odbor iz članka 12. ove Uredbe.

3. Financijska omotnica iz članka 4. može pokrivati i troškove tehničke i administrativne pomoći potrebne da se osigura prelazak s programa Euratoma na mjere donesene Odlukom Vijeća (Euratom) br. 1314/2013.
4. Odstupajući od članka 140. stavka 6. trećeg podstavka Financijske uredbe, godišnje otplate koje ostvari financijski instrument uspostavljen na temelju Uredbe (EU) br. 1291/2013 i koje su rezultat neiskorištavanja sredstava raspoloživih na temelju ove Uredbe ili Uredbe Vijeća (Euratom) 1314/2013 namjenjuju se programu Euratoma.

Članak 24.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*
